

Zaterdag

den 7 December.

FRANKFORT, den 3^{den} December.

Volgens berigten uit Weenen, van den 24sten November, waren aldaar nadeelige geruchten omtrent Konstantinopel in omloop. Er is van daar een koerier bij het Fransche gezantschap te Weenen aangekomen. Men weet niet wat hij heeft overgebracht. Intusschen liep het gerucht, dat de Sultan zich genoodzaakt had gezien, het ministerie te veranderen en *Chosrew*-pacha in ballingschap te zenden, uit hoofde hij zich verflacht had gemaakt van deelneming aan een komplot; voorts dat er te Konstantinopel groote gisting heerschte, welke niets goeds voorspelde. Men wil zelfs den genoemden pacha, den lieveling des Sultans, beschuldigen van eenen aanslag op het leven van zijnen heer, die gelukkigwijze was verijdeld geworden. Dit is echter vrij onwaarschijnlijk, omdat van een zoo gewichtig voorval niet alleen aan het Fransche gezantschap bericht zou zijn gezonden. De zending van eenen Franschen koerier zal, denkt men, dus wel eene andere oorzaak hebben, welke welligt daarin te zoeken is, dat de admiraal *Houssin* bezwaren inbrengt over de terugroeping uit de Levant van het grootste getal Fransche oorlogschepen, waaraan het Fransche ministerie eene andere bestemming gegeven heeft.

Te Weenen worden reeds woningen gezocht en in gereedheid gebracht voor de gevolmagtigden der onderscheidene Duitsche hoven, die het congres van ministers zullen bijwonen.

Het gerucht van eene nieuwe geldleening, door de Oostenrijksche regering te doen, heeft zich tot dus verre niet bevestigd.

— Volgens berigten uit Triest, van den 26sten November, zullen eerlang de Polen, die derwaarts gezonden zijn, 156 in getal, aan boord van twee fregatten gebracht worden, die, zoodra het weder zulks toelaat, onder zeil zullen gaan. De korvet *Lipsia* blijft in de haven, tot de nog in de provincien verspreide Polen te Triest aangekomen zijn. De schepen hebben in last, om op de geheele reis naar New-York alleen te Gibraltar aan te leggen, en ook daar maar zoo lang, als volstrekt noodzakelijk is.

— Volgens berigten uit Munchen, zal het Grieksche regentschap, 24 jongelingen naar het in die stad bestaande Grieksche institut zenden, ten einde aldaar te worden onderwezen en bekwaam gemaakt, om hun vaderland met der tijd nuttige diensten te bewijzen.

ODESSA, den 8sten November

Nadat de gezant der Porte, *Achmed*-pacha, verleden Dingsdag in deze stad aangekomen was, begaf hij zich nog denzelfden dag naar den gouverneur-generaal, en bezocht de volgende dagen de gestichten van onderwijs en weldadigheid alhier, onder anderen het gymnasium Riche-lieu, het gesticht der adellijke dames, het hospitaal en het gasthuis voor armen. Met levendige belangstelling deden zoo wel de gezant als de personen van zijn gevolg onderzoek naar de inrigting, naar hetgeen onderwezen werd en het getal kweekelingen in beide eerstgemelde gestichten.

STOKHOLM, den 22sten November.

Zweedsche dagbladen melden, dat het fraaije stoomschip *Rosen* onlangs aan eene maatschappij te Stettin is verkocht geworden, om tot eene pakketvaart tusschen die stad, Lubek en Kopenhagen gebruikt te worden. Er is ook een plan, om een of twee andere tot eene geregelde pakketvaart tusschen Stettin, Stockholm en Petersburg aan te schaffen.

ZWITSERLAND.

Van de westelijke grenzen van Zwitserland, de dato 25 November, wordt het volgende gemeld: « In weerwil dat de voornaamste kantons hunne hervormingen hebben bewerktelligd, staat het kanton Wallis nog onveranderd daar en heeft deszelfs regering zich, tot hiertoe, tegen alle directe en indirecte pogingen tot verbetering der bestaande orde van zaken weten te verzetten. De tijd schijnt echter met rassche schreden te naderen, dat de oude instellingen er plaats zullen maken voor bruikbaarere nieuwe. Zulks ware ongetwijfeld reeds vroeger het geval geweest, indien de bewoners van beneden Wallis voor die van de hogere deelen des kantons niet in natuurlijke krachten verre achter stonden. Sedert echter eene eenstemmig denkende en handelende partij de onderscheiden Zwitsersche kantons hoe langer hoe meer zamensnoert, en de zoogenoemde liberalen overal een gemeenschappelijk doel trachten te bereiken, heeft beneden Wallis daardoor eenen krachtigen steun gevonden, zóó zelfs, dat er aanvankelijk reeds alle waarschijnlijkheid op eene volkomene zegepraal op de hogere deelen des kantons bestaat. Mogt

evenwel de regering, ter voorkoming dier zegepraal, gewelddadige hulpmiddelen te baat nemen, zoo dat het tusschen de beide partijen tot dadelijkheid kwam, dan is er geen twijfel aan of de verbondelingen der overige kantons zullen al hunne vermogens te werk stellen om Wallis tot denzelfden trap van hervorming te brengen als zulks met Bazel het geval is geweest. Hoe dit zij, het blijft niettemin zeker, dat er voor een aleer het zoo ver zal gekomen zijn, nog gewichtige gebeurtenissen in Wallis te gemoet gezien worden; te meer, naardien de berigten van dien kant van eene hoog opgewondene stemming der gemoederen gewagen. Ook in het kanton Waadt hebben thans groote bewegingen plaats. De zoogenoemde radikale partij wendt er alle pogingen aan, om de regering te doen tuimelen en zulk eene in hare plaats te stellen, die ter vestiging van eenen bondgenootschappelijk constitutionelen regeringsvorm in Zwitserland krachtadigst zal medewerken.»

PARYS, den 2^{den} December

Volgens het ministerieel avondblad heeft men heden van de grenzen niets belangrijks omtrent de operatiën van den generaal *Saarsfield* in de Baskische provincien, waar het gezag van de koningin zoude hersteld zijn, vernomen. Bij voortdoring kwamen er op Fransch grondgebied een aantal vlugtelingen, waaronder eenige monniken. De tijding dat de insurgenten in het koninkrijk Valencia, te Morilla zouden verslagen zijn, heeft zich niet bevestigd, maar brieven van Perpignan, van den 25sten vermelden, dat zij weldra zouden worden aangevallen, en dat men vertrouwde, dat zij spoedig uit een zouden worden gejaagd.

Het dagblad van Madrid van den 25sten, dat pas bij het gouvernement was ontvangen, bevatte onderscheidene benoemingen van staatsambtenaren, meest alle als liberalen bekend.

De correspondentien leveren insgelijks heden niet veel belangrijks. Onder dagteekening van den 23sten schrijft men uit Madrid, dat de generaal *Valdes* van daar vertrokken was, om den generaal *Saarsfield* te vervangen.

De opstandelingen uit Vittoria geweken, hebben *Aspeytia* en *Ascretia* bezet. De priester *Merino* heeft zijne geheele magt in de omstreken van Burges verzameld, en men hield het voor zeer waarschijnlijk, dat hij deze stad reeds heeft bezet.

Heden liep overigens alhier het gerucht, dat het gouvernement zeer belangrijke dépêches van Madrid had ontvangen, vermeldende, dat het volk in opstand was geraakt en zich in massa naar het paleis der Koningin had begéven, om eene verandering in het bestuur door te drijven, en de heer *Zea Bermudez* zoude door don *Augustijn Arguëllis* vervangen zijn. De overige ministerien werden, zoo men zegt, aan de bekende personen, die in 1820 eene groote rol hebben gespeeld, opgedragen. Ofschoon dit slechts geruchten zijn, schijnt het echter, dat er bij de aankomst van zekeren koerier eenen raad van ministers is gehouden, waarbij de heer *Mignet* tegenwoordig was, en ten gevolge van welken een der secretarissen van het kabinet des Konings als koerier naar Madrid is vertrokken.

's GRAVENHAGE, den 5^{den} December.

Z. K. H. de Prins van Oranje is in deze residentie aangekomen.

— Gisteren is alhier aangekomen de nieuw benoemde Russische minister aan ons hof, Prins *de Potemkin*.

— Men ziet binnen weinige dagen belangrijke beradslagingen bij de Tweede Kamer te gemoet. Het zal echter nog wel eerst in den loop der volgende week zijn, dat dezelve zullen aanvangen. In de afdeelingen maken de aanhangige ontwerpen punten van nadere overweging uit.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 4^{den} December.

Ten 2½ ure wordt de vergadering geopend, onder het voorzitterschap van den heer *Sypkens*; zijnde er 44 leden tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de zitting van den vorigen Dingsdag werden gelezen en goedgekeurd.

Zijn ontvangen eenige verzoekschriften van gemeente-besturen van *Haringvliet*, *Middelhamnis* en *Strijen*, betrekkelijk de geheele invoering des kadasters: van eigenaren van fabrieken in Deventer tot verleening van vrijstelling van den accijns op de brandstoffen, en van den burgemeester van Egnond, houdende aanmerkingen op de wet der nationale militie voor 1834. Alle deze stukken worden aan de commissie *ad hoc* verzonden.

Wordt gelezen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, waarbij de te heffen grondbelasting voor 1834 geregeld wordt, en bepaald, dat de helft daarvan naar het kadaster zal worden geheven. Dit ontwerp, dat ter vervanging strekt van het bij de Kamer aanhangige, zal aan de afdeelingen worden verzonden.

De heer van Sytzama heeft schriftelijk der Kamer berigt door ongesteldheid te zijn verhinderd, de zitting te kunnen bijwonen.

De commissie tot de verzoekschriften deed verslag, bij monde van den heer Hooft.

1o. Op 19 verzoekschriften van grondeigenaren uit onderscheidene gemeenten in de provincie Zuid Holland, die de toepassing des kadasters op de grondbelasting voor het geheel derzelve verzoeken, en belangrijke aanmerkingen deswege overigens inhouden. De geheele invoering des kadasters zoude met de billijkheid strooken, werd door de regtvaardigheid gevorderd, kwammet de bepalingen der grondwet overeen, en zou als een nationaal gedenkteeken in de geschiedboeken dezes staats met onuitwisschbare letteren worden aangeeteekend. Deze stukken zullen allen ter griffie worden nedergelegd en het verslag gedrukt.

2o. Op eene der kamer toegezondene korte schets voor een nieuw samenstel van finantien, die echter ongeteekend is ingekomen, en uit dien hoofde wordt ter zijde gelegd.

3o. Op een verzoekschrift van den stedelijken raad van Dordrecht, die op de geheele invoering des kadasters aandringt; doch welk verzoek, naar de commissie oordeelt, buiten den kring der bepaalde werkzaamheden van den stedelijken raad liggende, strijdig is met de bepalingen der grondwet, en alzoo niet behoort te worden aangenomen.

Over dat voorstel ontstaat eene zeer langdurige woordenwisseling, meehende de heeren van Dam van Isselt, Donker-Curtius, op den Hooft, Frets en Corver-Hooft, dat er niets strijdigs met de grondwet in gemeld verzoekschrift was liggende; dat aan de gemeente besturen het regt toekwam om zich aan de Staten Generaal te wenden; dat de stedelijke raad van Dordrecht over zaken, in zoo een naauw verband staande met de belangen der stad en inwoners, wel zijne meening mogt te kennen geven, zijne gevoelens kenbaar maken; dat de kamer reeds zoo dikwerf in dien zin besluiten genomen had, en dat men derhalve het voorstel niet kon aannemen, om het verzoekschrift ter zijde te stellen.

De heeren Hooft, van Hemert, Quintus en de Jonge waren van een ander begrip. Gemeente besturen mogten zich niet tot de Tweede Kamer wenden over onderwerpen, die niet tot derzelve bepaalde werkzaamheden behoorden, en dat uit het kadaster niet was behoefte, naar hunne meening, geen betoog. Men zou de bepalingen der grondwet, door eene andere wijze van zien, overschrijden.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het voorstel van de commissie, om nopens het verzoekschrift van den stedelijken raad van Dordrecht over te gaan tot de orde van den dag, verworpen geworden met 23 tegen 20 stemmen, en alzoo besloten het stuk ter griffie neder te leggen.

Voor hebben gestemd de heeren van Rappard, Hinlopen, Kniphorst, Bijleveld, de la Court, Cats, van Swinderen, van der Gronden, de Jonge, Hooft, Drujvestein, Schimmelpenninck, Hoijck van Papendrecht; van Hemert, Quintus, de Bordes, Rengers, van Wickevoort, Crommelin, van Nagell en Sijpkens.

Tegen hebben gestemd de heeren op den Hooft, Dijkmeester, Donker Curtius, van Meeuwen, Lemker, van de Kastele, van Boelens, Sandberg, Beelaerts, van Suchtelen, Backer, van Nes; Goekinga, van Tuijll van Coelhorst, Clifford, Luzac, van Dam van Isselt, Frets, Fockema, Corver-Hooft, Repelaer, d'Escury, en van Asch van Wijck.

AMSTERDAM, den 5den December.

Beurs van den 4den December.

Van onze beurs van heden is zeer weinig te berigten, politiek nieuws was er hoegenaamd niets.

De berigten uit Spanje blijven bij voortdaring gunstig voor de Koningin, en indien geene nieuwe wanorden door de constitutionnelen veroorzaakt worden, zal het land van het carlistische oproer misschien minder te vreezen hebben.

De handel over het algemeen in publieke effecten was van geene grote beteekenis; onze binnenlandsche iets flauwer, ook vreemde fondsen meerder geoffereerd, doch was de prijsvermindering niet noemenswaardig.

Zie hier de prijs-fluctuatien:

Holland. 2½ pCt. 49½, 11, 8, 3 gebleven; 5 pCt. 94, 94½, 94, 93½ op het eind der beurs gedaan; kansbiljetten 21½, 11, 8, 3 gebleven; oude sijnicaat 88½, 11, 10, 1 gebleven; nieuwe 72½, 72, 71½, 7, 2 gebleven; handelmaatschappij 98½ à 1.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen 59, 58½, 2, 1½, 7, 2, 1½ à 2 gebleven met tamelijk veel handel; 3½ pCt. 37½ à 1; uitgestelde 12½ à 12 pCt.

Rusland. Oude Russen 101½; nieuwe 101½ à 7 goed te plaatsen; Russen van 1831 en 1833 93½ à 8; roebels 66½, 2, 1, 1, 1 gebleven.

Oostenrijk. 5 pCt. metallieken 93 à 1; 2½ pCt. 50½; 5 pCt. Weenerbank bij Goll en Comp. à 96½ verhandeld.

Brazilië. 67½ gedaan; Mexico. 6 pCt. 34½, 2, 35, 35½, 35 met veel handel; 5 pCt. dito 26 à 1; Columbia 2de ligting 17½ à 1; Grieken 100 pond 24½, 200 pond 21½, 500 pond 20½, coupons 4½ f.

Beurs van den 5den December.

Er was heden wederom hoegenaamd niets nieuws ter beurs bekend; in onze binnenlandsche fondsen is tamelijk veel omgezet en hebben alleen de prijzen der sijnicaat zich iets verbeterd.

Alle vreemde fondsen vrij gezocht, in Spaansche vond eene prijsverhoging van ruim 2 pCt. plaats.

Holland. 2½ pCt. 49½; 5 pCt. 94½; kansbiljetten 22½; oude sijnicaat 87½; nieuwe 72; aandeelen handelmaatschappij 78½.

Rusland. Oude 101; nieuwe 101½; roebels 66½; Russen van 1831 en 1833 93½ à 1.

Oostenrijk. 5 pCt. metalieken 93; 5 pCt. Weenerbank bij Goll 96½; 4 pCt. dito 82½ à 1.

Spanje. 5 pCt. 59 tot 59½ toe betaald, bleven 59½; 3 pCt. 37½ à 1; uitgestelde 12½.

Brazilië. 67½; Mexico 35½, 2, 36, 36½, 1, 36 gebleven. In Grieken weinig handel, de prijzen onveranderd.

Mengelwerk.

Overzigt.

Den 23sten dezer maand staan de Fransche kamers heropend te worden, en reeds putten de Fransche dagbladen, die, elk afzonderlijk, onder den invloed van verschillende partijen geschreven worden, zich uit, in het overwegen van het belangrijke, noodzakelijke, waarschijnlijke of zekere, dat de te hervatten zittingen zullen opleveren. Het is bekend, dat de Julij-constitutie een tijdvak van vijf jaren heeft bepaald, na verloop van hetwelk nieuwe verkiezingen voor de kamer der afgevaardigden behooren plaats te hebben: van daar dan ook, dat de aanstaande zitting als de laatste gedurende het eerste zoodanig beleefde tijdvak, de oplettendheid, de beoordeeling, of de bijzondere aanmerkingen der verschillende partijen reeds aanvankelijk gaande maakt; dat sommigen het bestaande gebrek in de verkiezingen, anderen derzelve proefondervindelijke genoegzaamheid, en nog anderen derzelve wijziging, overeenkomstig hunne uiteenlopende begrippen beweren; terwijl eindelijk nog anderen, en daaronder voornamelijk de aanklevers van den Constitutionnel; staande houden, dat het stuk der verkiezingen van veel minder gewigt is dan het bijzonder overwegen der materiele belangen, die op de welvaart der natie eenen veel beslissender invloed hebben, en waaronder landbouw, nijverheid, koophandel en wat daarmede in verband staat, den eersten rang bekleeden.

Dat de roijalistische partij de bestaande wet op de verkiezingen, zoo veel mogelijk, in een nadeelig licht zoekt te plaatsen, is zonder bedenking. Indien het uitgemaakt billijk is — zeggen zij — dat het stelsel van regelrechte verkiezing door de natie, proefondervindelijk goed is, dan behooren ook alle ingezetenen van Frankrijk daartoe gerechtigd verklaard te worden: want zulk een regt is de grondslag van elk vertegenwoordigend gouvernement. Dat zij bij zulk eene kwasio regts-bedeeling het hoogste belang hebben, spreekt van zelf: des te eer ontstaat er verwarring, en verwarring is hetgeen zij vurigst wenschen.

Zonder ons met eene bestrijding der bijzondere gevoelens van Frankrijks verschillende partijen onledig te houden, en liever met het algemeen geloovende, dat de aanstaande hernieuwde zitting der Fransche kamers ongetwijfeld vele sluimerende hartstogten weder in eene schrikwekkende beweging zal brengen, waartoe de buitenlandsche politieke aangelegenheden, vooral de Spaansche successie-oorlog, niet weinig aanleiding zullen geven, bepalen wij ons liever, kortelijk, tot het mededeelen van eenige aanmerkingen omtrent hetgeen de Gazette de France, betrekkelijk den grondslag van een vertegenwoordigend gouvernement heeft aangevoerd.

Onze grondwet is van een geheel ander gevoelen. Zij schrijft ons eene trapsgewijze verkiezing, als de meest doelmatige en de minst voor omkoopning vatbare of aan partijschap of wanorde voedsel gevende, verkiezing voor. De voorstanders eener zoogenoemde regelrechte verkiezing, roemen het levendige aandeel, dat de natie aan hare vertegenwoordiging neemt. Zij merken aan, dat er een groot verschil is tusschen de

benoeming van een' kiezer, die wederom een' kiezer benoemt, en de benoeming van een lid der Staten Generaal. Het eerste geschiedt met eene koelbloedigheid, grenzende aan onverschilligheid; het tweede gaat meest gepaard met geestdrift. Zij voegen daarbij, dat het gevoel van de betrekkingen tot de stemgerechtigden veel dieper is bij de vertegenwoordigers, wanneer zij door alle stemgerechtigden gezamenlijk benoemd zijn. Zij oordeelen, eindelijk, dat de band van vereeniging op deze wijze naauwer toegehaald wordt tusschen de natie en hare vertegenwoordigers. Maar de voorstanders der *trapsgewijze* verkiezingen merken, daarentegen, aan, dat de stemgerechtigden van eene stad of distrikt, bij het be-roemen van kiezers, met bedaardheid rondzien onder hunne bekenden, en de braafsten en kundigsten daaruit verkiezen. Deze kiezers, zeggen zij, zijn reeds uitgelezen leden der maatschappij, met het vertrouwen hunner medeburgers vereerd, en laten hunne oogen rondgaan in eenen meer uitgebreiden kring, om daar wederom de braafsten en kundigsten nit te zoeken. Hier is geene geestdrift, en hier behoort ook geene geestdrift te zijn, die, zoo als onze beroemde vaderlandsche hoogleeraar VAN LENNEP, in eene zijner uitmuntende redevoeringen over de geestdrift zegt, onbestaanbaar is met ware, bestendige vaderlands-liefde. Neen! hier is overleg, en door dat overleg wordt, zonder inmenging van partijdige omkoopning, de bloem der ingezetenen tot vertegenwoordiging der natie uit elke provincie bijeen verzameld.

Jets over Bezuiniging.

Het terugkeeren onzer brave citadellers uit de Fransche krijgsgevangenschap, ten gevolge der overeenkomst van den 21sten Mei dezes jaars tusschen Frankrijk, Engeland en ons gouvernement gesloten, gaf eene dubbele blijdschap; eensdeels om de gelukkige lotsverbetering, die hun naar hunne verdiensten op vaderlandschen bodem te wachten stond, en het genoegen, dat betrekkingen en vrienden zouden smaken in het wederzien hunner den dood ter prooi gegeven dierbren; anderdeels, omdat hun terugkeeren in een naauw verband stond met het nu aanstaande groot verlot, aan een aanzienlijk gedeelte onzer staande armee te verleenen; een verlot, hetwelk de zoo hoog noodige bezuinigingen ten gevolge zou hebben, waarnaar men algemeen reikhalsde. Die bezuinigingen hebben dan ook aanvankelijk plaats mogen grijpen en eene gewenschte vermindering van uitgaven voor het departement van oorlog mogelijk gemaakt: zóó zelfs, dat de vergelijking tusschen het budget van 1834 met dat van het nog loopende jaar een aanmerkelijk verschil oplevert.

Niettegenstaande dit verschil zijn er echter door de afdeelingen onzer tweede kamer aanmerkingen op de vermoedelijke uitgaven van het departement van oorlog voor het aanstaande jaar gemaakt, waarop de regering heeft vermeend te moeten antwoorden, dat het ramen der behoeften van gezegd departement in tijd van vrede, zoo lang de vrede niet is gesloten, of de voorwaarden daarvan althans niet stellig bekend zijn, tot de onmogelijkheden behoort. Dit antwoord is op reine waarheid gegrond, maar het ontzegt daarom de vrijheid niet, om te mogen stellen, dat er, in weerwil van den nog verwijderden vrede en de grootere voordeelen, daaruit voor onze finantien zullende voortvloeijen, in de gegevene omstandigheden, nog andere punten van aanmerkingen te vinden zijn, waarbij het niet onbelangrijk kan geacht worden stil te staan.

Onder deze rangschikken wij den, naar het schijnt, aangenomen maatregel, om hoofd officieren provisioneel op twee derde traktement en buiten active dienst te stellen, terwijl men daarentegen van tijd tot tijd promotien tot gelijken rang heeft blijven bewerkstelligen. Hoe deze maatregel met het stelsel eener welbegrepene brzuiniging overeen te brengen is, laat zich moeijelijk verklaren. De op tweede derde gestelde hoofd-officieren genieten hun maandelijks inkomen zonder eenige de minste werkzaamheid te kunnen verrigten, en eten, buiten hun schuld, en met den grootsten tegenzin, het brood der ledigloopers, hetgeen voor het eergevoel eens braven krijsheds, die in de moeijelijkste en gewigtigste omstandigheden zijn Vaderland en Koning trouw gediend heeft, de smartelijkste grieven te weeg brengt, en de schreeuwendste miskenning van verworven verdiensten mag heeten.

Dat de uitgebreidheid van ons voorbeeldeloos magtig leger, de benoeming en aanstelling van een even voorbeeldeloos getal officieren ten gevolge gehad heeft, laat zich van zelve begrijpen, even als het begrijpelijk is, dat het verminderen van derzelve aantal een natuurlijk gevolg van de inkorting onzer legermagt moet worden. Maar het is ook in gelijke mate waar, dat bij zulk eene vermindering naauwkeurig onderscheid behoort te worden in acht genomen, tusschen de zoodanigen, die, om onherstelbare lichaamsgebreken of door hoog geklommen onderdom, aanspraak op een welverdiend pensioen hebben verkregen, en de zoodanigen, wien het nog in geen deele aan lichaams- en zielskrachten ontbreekt, om den Vaderlande, nog eene reeks van jaren, nuttig te kunnen zijn. Gelijkstelling der zoodanigen bij het bezigen van bovengenoemden maatregel, doet bij laatsgemelden eene billijke ontevredenheid

ontstaan, die in den aard der zaak ligt opgesloten; terwijl die gelijkstelling nog bovendien ten nadeele van 's lands kas werkt.

Het is bekend, dat er bij ons leger nog hoofd-officieren aanwezig zijn, die, om hunnen onderdom, de billijkste aanspraak op eene eervolle retraite hebben, en veelligt gaarne van hunne veelvuldige krijgsverrigtingen zouden wenschen uit te rusten. Ware de vervulling van dien wensch dan niet verre verkieselijker, dan om jongere, wier activiteit nu in eene onaangename werkeloosheid is veranderd, provisioneel op den achtergrond te plaatsen? Waarom nieuwe promotien tot den rang van hoofd-officier daargesteld, zoo lang er nog buiten activiteit aanwezig zijn, op wier vroeger gehouden gedrag niets is aan te merken, en wier ancien-niteit de eerste aanbevelingsbrief is? In zulk eene promotie, hoe wel verdiend ook anders, ligt het nadeelige voor 's lands kas opgesloten, daar zij aan den eenen kant eene aanzienlijke vermeerdering van traktement voor den gepromoveerden ten gevolge heeft, en aan den anderen kant de op twee derden gestelden en nog in allen deele geschikten, om in hunnen rang werkzaam te zijn, een inkomen doet genieten, waarvoor zij werkelijk niets verrigten; terwijl een en ander ten slotte eene ministeriele willekeurigheid aan den dag legt, strijdig met den geest van billijkheid en regtvaardigheid.

Geschiedkundige anecdote.

Het navolgende hebben wij gemeend uit het Dagblad *de Industrie* te moeten overnemen.

Al wie geen vreemdeling in de geschiedenis is, zal zich herinneren, dat de oorzaak van den dertig jarigen oorlog de eerezucht van Frankrijk was, hetwelk, zoo als MONTESQUEIU zegt, *Duitschland* uit zijne boeien wilde verlossen om het nieuwe aan te doen.

Ter beëindiging der rampen, waaraan *Duitschland* ten doel stond, werden er onderhandelingen te *Munster* en *Osnabrug* aangeknoopt, die bijna zoo lang als de ontstane vijandelijkheden duurden, omdat de kardinaal DE RICHELIEU ter bereiking zijner oogmerken, gedurige hinderpalen in den weg stelde, die het sluiten van een gewenscht eindtractaat beletteden, terwijl de oorlog voerende magten elkander middellertwyl in krachten uitputteden.

Het congres was zamengesteld uit vertegenwoordigers der Europesche mogendheden, die even als de heeren der slapende Londensche conferentie, dikwijls eenen geheel tegenstrijdigen weg bewandelden dan zij hadden behooren te doen, om het voorgestelde doel, zoo spoedig mogelijk, te bereiken. Hoe het zij, één dier vertegenwoordigers (men hield er algemeen den Zweedschen voor), getuige van de verwijdering, die er aanhondend en vrede van den aanvang der onderhandelingen af, tusschen zijne medevertegenwoordigers bestond, had het middel gevonden, om altijd vooraf te kunnen weten, welke partij de vergadering zou kiezen bij het voorstel, dat aan hare beraadslagingen stond overgelaten te worden; en daar, volgens het reglement dier vergadering, geene zaak in algemeene overweging kon genomen worden dan acht dagen na dat dezelve ter tafel gebragt was, maakte de doorzigtige diplomaat zich reeds vooraf den tijd te nutte, om telkens zijn gouvernement berigt te geven van het te doene voorstel, en orders te vragen, hoe in dezen te handelen.

Het Zweedsche kabinet, zelden een geheim van deze kennisgevingen makende, vernamen de overige hoven, en dikwijls, met verbazing, de bewuste voorstellen, eer dezelve nog ter tafel der conferentie gekomen waren. Hierdoor ontstond natuurlijker wijze groot rumoer, vooral onder de genoemde vertegenwoordigers, die zich geen het minste denkbeeld konden vormen, hoe een minister eener mogendheid van den zoogenaemden tweeden rang, altijd vooruit den loop der onderhandelingen kon weten; ter ontdekking van dat geheim, kwam men derhalve overeen, om een prachtig diner aan te rigten; den Zweedschen gezant daar bij te noodigen en, door middel het toedienen eener genoegzame hoeveelheid van wijn, hem het bewuste geheim te ontwringen. Dit middel wordt goedgekeurd, en elk diplomaat spitst zich reeds, met vreugde, op zulke strikvragen als voldoende geoordeeld werden, om den Zweed te vangen. Maar ook deze kunstgrepen ontgingen der opmerkzaamheid van den slimmen vos niet. Hij zet zich, opperuijd, met zijne medebroeders aan tafel en nuttigt van het opgedischte met goeden eetlust; terwijl hij geenszins in gebreke blijft elke ingestelde toast met geestdrift te drinken. Maar het oogenblik ziende naderen, waarop zijne diplomatieke vrienden hun doel meenden te zullen bereiken, vraagt hij het woord en zegt:

» Mijne Heeren! staken wij een onmatig wijn-gebruiken, dat u en mij ligt nadeelig kan zijn! Ik weet het, gij verlangt van mij te vernemen, hoe het mij gedurig gelukt, uwe bijzondere gevoelens te doorgronden, eer nog een nieuw voorstel aan onze gezamenlijke overweging wordt opgedragen. Dat geheim wil ik u gaarne mededeelen. » Bij alle onderhandelingen moet men zich doorgaans drie uitkomsten voorstellen: eene goede, eene slechte en zoodanig eene, die tusschen de beide genoemde in ligt. Het is altijd mijne gewoonte, bij de beraadslagingen over een nieuw

voorstel, de mogelijkheid der tweede uitkomst aan te nemen en, dien overeenkomstig, te handelen. Tot hiertoe heeft mijne voorzichtigheid mij nog nimmer bedrogen.»

Heden morgen overleed alhier, tot mijne en mijne vijf kinderen bittere droefheid; na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. K. Kerk, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Heer **JOSEPHUS BENEDEICTUS BERENDSEN**, in den onderdom van bijna 47 jaren. — Hoe grievend voor mij dit verlies is, zullen allen beseffen, die zijn edel en menschlievend karakter gekend hebben.

DOESBORGH,
den 29sten November
1833.

De Wed. P. H. BERENDSEN,
Geb. Nass.

NB. De Affaire zal door de Weduwe en Zoon voortgezet worden, kunnende de geëerde begunstigers van eene prompte bediening verzekerd blijven.

† § † De POST van VELD WACHTER en
† § † AMBTSBODE der GEËRFDEN van het
† § † AMBT LYMERS, waaraan eene Jaarwedde van Een Honderd Tachtig gulden is verbonden, door het vertrek van den Veldwachter opengevallen zijnde, kunnen diegenen, welke tot het waarnemen van dien post genegen mogten zijn, zich met overlegging van voldoende getuigschriften van goed gedrag, melden bij den Ontvanger den Heer **J. VAN EGGEREN**, te Groessen.

§ § § Mr. **A. P. C. VAN TROJEN**, Advokaat en Procureur te Nijmegen gg., is voornemens ten overstaan van den Notaris **P. A. VAN REES** aldaar, op Woensdag den 18 December 1833, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van den Kastelein **W. CRUM**, te Herveld, te verkoopen: Eenen **BOUWHOF**, Nimmer Homoet genaamd, betaande in **HUIS** No. 58, met **SCHUUR**, **HOF**, **BERG**, **BOOMGAARD**, **WEIDE** en **BOUWLANDEN**, gelegen onder Herveld, groot te zamen 39 Bunders, 28 Roeden en 70 Ellen. — In massa, bij inzet met de hoogen gebracht op 10,000 Guldens.

§ § § **Arnhem**. De Heer **MAGNUS MORIS** berigt het geëerde publiek, dat hij alhier arriveren zal Maandag den 9den en blijven tot den 15den dezer ten huize van den heer **A. STERREN**, aan de St. Janspoort, met een uitmuntend assortiment **BRILLEN** met **SCHILDPAAD**, in **GOUD** en **ZILVER** gemonteerd, als alle **GLAZEN**, die tot gezigtkundige instrumenten behooren.

† † † De Ondergeteekende, Vervaardiger van **LITOGRAFISCHE WERKEN**, maakt bij deze aan het geëerde Publiek bekend, dat hij zich alhier heeft gevestigd, en, onder verzekering eener goede bediening, gunst en aanbeveling verzoekt.
Arnhem, December 1833.

TH. DUNST,
Groote Markt, F No. 101.

§ § § Mej. de Wed. **L. STERK**, opvolgster van de Wed. **PASDELOUP**, heeft de eer aan hare geachte begunstigers te berigten, dat zij haar **MAGAZYN** in **PARFUMERIEN**, **CONFITUREN**, ingelegde **ZUREN**, **LIKEUREN** en andere **ARTIKELEN**, te veel om te noemen, heeft uitgepakt bij den Heer **ROBERT**, in het Hotel der Nederlanden; blijvende haar vertrek op Woensdag aanstaande bepaald.

§ § § **Mad. STEPPÉE** à l'honneur d'annoncer qu'elle est déballée chez **ROBERT**, Hôtel der Nederlanden, avec un joli assortiment de **MODES** et **NOUVEAUTÉS**, assurée les Dames qui voudront bien l'honorer de leur confiance, qu'elles seront servis à leurs faire satisfaction. Elle restera jusqu'à Mardi et se rendra de suite à Zutphen.

† † † Eene **JUFVROUW**, van fatspenlijken huize, en die van hare bekwaamheden, zoo wel als van hare inborst de voldoende getuigenissen kan produceren, zag zich gaarne geplaatst als **JUFVROUW VAN GEZELSCHAP**, of ter **OPPASSING VAN KINDEREN**. — Bij voorkeur in de nabijheid van **Arnhem**. — Adres onder letter V, ter Boek- en Courantdrukkerij van **C. A. THIEME**, te **Arnhem**.

GOEDKOOP AANBOD.

MUNTINGHE (H.), De **PSALMEN** uit het Hebreeuwsch vertaald, met Aanmerkingen, 2de geheel omgewerkte Druk; 3 Dln., à f 7 — 00 in plaats van f 12 — 50.

De **GEOPENBAARDE GODSDIENSTLEER** DES BYBELS, getrokken uit **H. MUNTINGHE'S** Geschiedenis der Menschheid naar den Bijbel. Door **G. J. F. CRAMER** VAN **BAUMGARTEN**, 2 Dln., à f 3 — 00 in plaats van f 5 — 50.
ROSENMULLER, De **OOSTERLINGEN** VAN **VROEGEREN** EN **LATEREN** TYD, of **Ophelderingen der Heilige Schrift uit de Natuurlijke Gesteldheid der Oerleveringen, Zeden en Gewoonten van het Oosten**; vertaald en vermeerderd door **G. J. F. CRAMER** VAN **BAUMGARTEN**, 4 Dln., à f 6 — 00 in plaats van f 12 — 00.

TITTMAN (C. C.), **GEBEDEN**, ten gebruike bij den Openbaren en Huiselijken Godsdienst, 2 Dln.; à f 2 — 50 in plaats van f 4 — 00.

W. VAN BOEKEREN, te **Groningen**, door Aankoop, enz. Eigenaar geworden van bovenstaande uitmuntende Werken, biedt dezelve gedurende dit jaar tot bovenstaande geringe prijzen aan.

- ** **BOEKGESCHENKEN**, bij **A. KLOOTS**, te 's Gravenhage en alom.
- I. **GUPTAAF RYZING** en **MATTHYS BIEZER**, of de vruchten der Opvoeding. Door **Dr. VAN SPALL**. Met eene titelplaat, in karton f 3-60.
 - II. **GESCHENK VOOR KINDEREN**, bestaande in kleine verhalen; door denzelfden. Met plaatjes f 1-20.
 - III. **KUNST EN VERNUFT**. Naar het Hoogduitsch, van **LöHR**. Met 25 gekleurde plaatjes f 0-90.
 - IV. **GEVOLGEN DER ONBEDACHTZAAMHEID**, voorgesteld in tafereelen en karaktertrekken; door **BLANCHARD**. Met plaatjes f 1-10.
 - V. **OOSTERSCHE ONDERWYZINGEN**, of leeringen van levenswijsheid, met zinnrijke denkbeelden en spreuken van klassieke schrijvers f 1-80.
 - VI. **WILLEM BAARLAND**; voor jongelingen f 1-80.
 - VII. **GRAAF HOHEIM EN ZYNE KINDEREN**. Twee deelen f 3-60.
- Ook is bij alle Boekhandelaars verkrijgbaar:
BEKNOPT VERKLARING van — met aanwijzingen der **GOEDE SPELLEN** voor — het **OMBRE** en **QUADRILLE** SPEL . . . f 0-15.

** De Ondergeteekende uit het fonds van wijlen den Heer **H. C. A. THIEME**, te Zutphen, eigenaar geworden zijnde van de

NIEUWE HANDLEIDING

TOT DE

AARDRIJKSKUNDE,

GEDEELTELYK GEVOLGD NAAR

Cannadij's *Rehrbuch*,

EN VERDER UIT DE BESTE

BERIGTEN EN BYZONDERE MEDEDEELINGEN,
VOORAL BETREKKELYK ONS VADERLAND.

VERZAMELD EN ZAMENGESTELD DOOR

J. VAN WYK, ROELANDSZOON.

MET KAARTEN,

berigt, dat, zoodra eene meerdere vastheid in het bestuur en de bepaling van onderscheidene landen in Europa zulks zal toelaten, dit werk, door denzelfden bekwamen schrijver zal worden vervolgd, en de noodige veranderingen in de drie reeds uitgegeven deelen, (die voor den prijs van f 12 in alle Boekwinkels te bekomen of te ontbieden zijn) zullen worden opgegeven, welke bedoelde veranderingen, den bezitters dezer drie deelen alsdan gratis zullen worden geleverd. — Voorts is bij denzelfden ondergeteekenden van de pers gekomen:

EEN NIEUWE DRUK

van het zoo gunstig bekende schoolboekje: getiteld: **DE DUITSCHE KINDERVRIEND**, van **P. F. WILLEMSEN**, in eenen *Hollandschen veranderd*; eerste stukje; zoodat Heeren Onderwijzers en Boekhandelaren hiervan wederom kunnen worden voorzien.

Dan nog zijn in den loop van dit jaar bij hem de volgende werken herdrukt:

- I. **DÖRING**, Vertalingsproeven voor gevorderde leerlingen in de Latijnsche taal; 1ste deel, 2de druk, op nieuw nagezien door **J. BOSSCHA**, gr. 8vo f 1-40.
 - II. **Gedachten over onderwerpen**, het lager onderwijs betreffende, door **J. VAN DRIEL** en **P. K. GÖRLITZ**; 2de verbeterde en vermeerderde druk, gr. 8vo f 1-.
 - III. **Sammlung auserlesener Geschichtea und Erzählungen**, zum Nutzen und Vergnügen derer, welche die Deutsche Sprache erlernen wollen; kl. 8vo, 5te Auflage f — 75.
- Ten behoeve van het hooger en lager Onderwijs worden met succes gedebiteerd:
- I. **DORN SEIFFEN**, verkorte Latijnsche Spraakkunst voor de scholen f — 90.
 - II. **Euripides Andromaché**, cum notis **J. LENTING** — 90.
 - III. **H. FRIESEMAN**, Nieuw Nederduitsch-Latijnsch Woordenboek — 7-.
 - IV. **JACOBS** en **DÖRING**, Latijnsch Leesboek, ter dienste der Nederlandsche Jeugd bewerkt door **G. IJEN**, 1ste, 2de en 5de deel f 3-05.
 - V. **J. P. JUNGST**, Lexicon Latino-Belgicum — 6-40.
 - VI. **SPRIJERS**, Grieksche Schoolbibliotheek, 1ste en 2de stukje — 1-10.
 - VII. **Beknopte geschiedenis der voornaamste Landen en Volken der Wereld**, 3 stukjes, 2de druk f — 50.
 - VIII. **Belangrijke Verhalen uit de Algemeene Geschiedenis**, 2 stukjes, nieuwe druk f — 40.
 - IX. **J. VAN BEMMELEN**, Nieuw vermakelijk Nederduitsch Spelen en Leesboek f — 20.
 - X. **BOMHOFF**, Geslachtlijst der Nederduitsche zelfstandige Naamwoorden, 2de druk f — 25.
 - XI. **BRAAKENBURG**, Levensschetsen van voornaamste Nederlandsche Vrouwen f — 20.
 - XII. **B. CRAMER**, Nieuw verbeterde Geldersche Trap der Jeugd — 25.
 - XIII. **P. K. GÖRLITZ**, Praktisch Rekenboek voor de Scholen; 3 stukjes, en Antwoorden op hetzelfde; ook 3 stukjes f 1-.
 - XIV. **W. VAN DEN HONARD**, Nieuwe Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden, zonder namen, voor Schoolgebruik, met eene afzonderlijke Naamlijst f — 70.
 - XV. **A. B. VAN MEERTEN**, geb. **SCHILPEROORT**, Premier Vocabulaire Hollandais et Français, pour l'enfance f — 30.
 - XVI. **Idem**, Suite du premier Vocabulaire, etc. — 40.
 - XVII. **P. MEESTERS**, Aanleiding tot het ontieden der Nederlandsche taal — 20.
 - XVIII. **VAN MOOCK**, Dictionnaire Français-Hollandais — 10-90.
 - XIX. **NIEUWOLD**, het leven van Jezus, voor Kinderen van 5-7 jaar, 4de druk — 20.
 - XX. **Over de Werkwoorden der Fransche taal en derzelver vervoeging** — 15.
 - XXI. **W. C. TURN**, algemeen Leesboek en ordelijk Onderwijs voor de eerste behoefte der Kinderen in hunne onderscheidene omstandigheden en betrekkingen f — 25.
 - XXII. **Idem**, vervolg op hetzelfde — 25.
 - XXIII. **Vaderlandsche Geschiedenis** in 52 lessen, voor de Nederlandsche Jeugd en Scholen, 8ste druk f — 30.
 - XXIV. **WILLEMSEN**, de Duitse Kindervriend in een' Hollandschen veranderd, 3 stukjes; nieuwe druk f — 70.
 - XXV. **VAN WIJK**, Rz., nieuwe handleiding tot de Aardrijkskunde, 3 deelen met 2 kaarten f 12-00.
 - XXVI. **Idem**, nieuwe Kaart van het koninkrijk der Nederlanden. f 1-40.
 - XXVII. **A. ZACHARIA**, Geschiedenis der Grieken, 2 stukjes, 2de druk — 40.

Arnhem, 25 November 1833.

C. A. THIEME.

To **ARNHEM**, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.